

BROOKSPROKKELS 8

Kerkvervolging en schuurkerken

Keizer Karel V (1500-1558) zag tot zijn ergernis dat het protestantisme, vooral in Twente, steeds meer terrein won. Al in 1529 werd een plakkaat afgekondigd tegen deze opkomende ketterij van Luther. Nergens veroorzaakte deze ketterij zoveel onheil als in Twente. Het volk verzette zich fel tegen de nieuwe leer, hoewel alles, naar uiterlijke schijn, onveranderd leek te blijven. Pas in 1594 werd begonnen met het afbreken van altaren en het vernielen van beelden. Nadat Philips II zijn vader in 1555 was opgevolgd, drong Karel V aan op het vermeerderen van het aantal bisdommen. Zo werd in 1599 door Paus Paulus IV het bisdom Deventer opgericht en verdeeld in o.a. de decanaten Oldenzaal en Ootmarsum. Het bisdom Deventer echter was in 1630 alweer verdwenen.

Na de sloop van veel kerkinterieurs kwam de reformatie rond 1598 in Twente goed op gang. De R.K.-kerkmeesters werden van de ene op de andere dag als protestantse kerkenraad aangemerkt. Tot ongeveer 1670 is dat zelfs zo gebleven.

De kerkgangers van Bornerbroek, waar nog geen eigen kerk was, kerkten o.a. in Borne en Delden. Richting Borne maakte men gebruik van de *Kerkendiek*. Dat is zeer waarschijnlijk dezelfde weg als de latere Oude Postweg. In Bornerbroek werd echter ook een kerkdienst gehouden en wel om de andere zondag op de boerderij Het Bolscher en Het Wierike. Er werd dan gebruik gemaakt van een draagbaar altaar van eikenhout. Ook op het Grootenhuis in Hertme en Het Hulscher in Zenderen werden diensten gehouden. Deze missen werden allemaal vanuit Hertme bediend.

De boerderijen "Het Bolscher" en "Groot Wierike" waar om de week gekerkt werd.

De Drost van Twente was redelijk tolerant en zo rond 1780 mocht men wel weer een kerk bouwen, als deze maar niet in de omgeving opviel. Zo kregen die kerken het uiterlijk van een met stro gedekte schuur, zonder schoorsteen! Het was Pastoor Lammerink van Borne die uiteindelijk de stoot gaf tot de bouw van de eerste echte kerk in Bornerbroek. Deze kwam er pas in 1803 toen de Statie Bornerbroek werd opgericht.

A. Slot-Platenkamp

Elk dak hef zien ongemak